Ч. 137 Четвер 20 червня (3 липня) 1902. Рік XII.

Виходить у Львові що дня (крім недїль і гр. кат. сьвят) о 5-ій годинї по полудни

Редакция і Адмінїстрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цїлий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цїлий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90

Поодиноке число 6 с.

Сойм краєвий.

(8-те засїданє I-ої сесиї.)

Вчерашне засїданє Сойму розпочало ся по год. $10\frac{1}{2}$ рано. На порядку дневнім стояло лиш кілька справ малої ваги. Именно чотири справозданя Виділу краевого, перше читанє самостійних посольских внесень, пять справоздань комисий з петиций в ріжних справах шкільних, і вибір одного члена комисиї банкової. Перед приступленем до порядку дневного відчитано внесені на послїднім засїданю інтерпеляциї і внесеня. Між інтерпеляциями була інтерпеляция п. Короля в справі рільничого стрейку; між внесенями відчитано внесенє п. Стапіньского і тов. в справі виборчої реформи до Сойму, домагаюче ся: а) заведеня V курії з 30 мандатами, і б) заведеня (взагалї) безпосередного тайного голосованя.

Відтак приступлено до дневного порядку.

Чотири справозданя Виділу кр. з чинностий в справах молочарства, годівлї худоби, гірничих і статистичних, відіслано до комисиї господарства краєвого (1 і 2), гірничої (3) і адмінїстрацийної (4).

Між самостійними внесенями посольскими (в першім читаню) важнїйші:

1) внесенє пос. Стояловского і тов. о заказ членам репрезентаций повітових і громадских бути підприємцями достав або робіт громадских взглядно повітових — відіслано до комисиї громадскої;

2) внесенє пос. Сколишевского і тов. в справі зазиву правительства, щоби придержувало ся закона о свободї зборів — відіслано до комисиї адмінїстрацийної;

3) внесенє пос. Целецкого і тов. в справі допущеня „кулок рільничих" до користаня з фонду годівлї товару в рік річній квотї 100.000 кор. — відіслано до комисиї буджетової;

4) внесенє пос. Гурика і тов. о прискоренє реґуляциї ріки Бистрицї — по мотивованю — відослано до комисиї водної;

5) внесенє пос. Стапіньского і тов. в справі виплати громадам додатків з фонду пропінацийного за рр. 1893—1897 по мотивованю сего внесеня внескодавцем відіслано до комисиї правничої. При внесеню о зазиві до правительства, щоб придержувало ся приписів що-до свободи зборів виголосив промову внескодавець пос. Сколишевский (з людової опозициї.).

Пос. Стапіньский в мотивованю свого внесеня що-до виплат додатків фонду пропінацийного, підніс то, що вже було в інтерпеляциї в радї державній.

Закінчило порядок дневний відчитанє справозданя з петиций, однако всї меншої ваги. Між иншими громаду Лодина, сяніцкого повіта, увільнено від престаций шкільних.

Конець засїданя о годинї $2\frac{1}{2}$. Слідуюче засїданє нинї о год. 10 рано.

Передвчера відбули ся важні наради соймової комисиї.

В комисиї для аґрарних реформ предсїдатель п. Сенковский повідомив членів комисиї, що правительство надіслало вже уваги о проєктї до закона о рентових загородах і що справа та буде могла вже завтра прийти до сойму і під наради комисиї. Рівночасно пропонує, щоби п. Гупку вибрати референтом тої справи.

В комисиї для орґанїзациї бюр посередництва працї закінчено ґенеральну дебату над предложенем краєв. виділу і більшостию 10 голосів против 5 ухвалено перейти до специяльної дискусиї. Се, розуміє ся, ще не виключає, щоби комисия не поробила деяких змін в проєктї краєвого виділу.

В комисиї шкільній відчитав пос. В. Л. Яворский звіт про стан народних шкіл і учительских семинарий.

В комисиї адмінїстрацийній ухвалено внесенє п. Розвадовского о побільшенє числа ґеометрів.

Як кажуть, на другий тиждень, в понедїлок, розпічне ся в соймі дебата над краєвим буджетом, а 11 липня наступить відроченє біжучої соймової сесиї.

Новинки.

Львів дня 2-го липня 1902.

— **Є. Е. п. Мінїстер др. Пєнтак** відїхав вчера зі Львова до Відня.

— **Перша торжественна промоция** докторів наук технїчних відбуде ся у львівскій полїтехнїцї дня 5 липня.

2)

ФОМА ҐОРДЄЄВ.

(З російского — Максима Горкого.)

(Дальше.)

Алеві всїх трех відмінах житя не покидало Гната одно хоробливе бажанє — бажанє мати сина, і чим більше він старший був, тим бажанє то ставало сильнїйше. Часто між ним а женою вивязувала ся така бесїда. Рано при чаю, або в полуднє при обідї, він глянувши насуплений на жену, товсту, опаслу женщину, з румяним лицем і сонними очима, питав єї:

— Ну, що буде?

Она знала, о що він питав, але заєдно відповідала:

— Щож має бути? Кулаки у тебе як тягарі.

— Я про дїти говорю, дурна ти!....

— А чиж я їх тобі не привела на сьвіт?

— Так, дівок!.... — докірливо говорив Гнат. — А менї сина треба.... розумієш? Сина, наслїдника. Кому по смерти лишу мій капітал? Хто за мої гріхи буде молити ся? Чи на монастирі маю все віддати? Досить вже їм дали.... буде з них! Чи тобі оставити? Ти не з тих, що молять ся..., ти і в храмі о нічім иншім не думаєш, як лише о пирогах. А вмру я, знов заміж вийдеш, і дістануть ся тодї мої гроші якому небудь дурневи... Чиж я на то працюю? Ох, ти!....

І его охвачував лютий жаль, бо відчував, що житє его є без цїли, коли не буде у него сина, котрий би продовжав се житє.

За девять лїт супружества жена привела єму чотири дочки, але всї они померли. Як рождества їх очікував Гнат з великим несупокоєм, так смерть їх зовсїм его не смутила, — єму було се байдуже, він їх і так не потребував. Жінку бив він вже в другім роцї супружества, бив з початку, як був пяний і без гнїву, а лиш просто з пословиці: „люби жену як душу, а тряси єї як грушу", — але з часом, по кождім породї, коли надії его завели, розгорілась у него ненависть до жінки, і він вже бив єї з певним вдоволенем, аби пімститись на нїй за те, що не привела єму сина на сьвіт.

Одного дня, находячись в справах торговельних в Самарскій ґубернії, дістав з дому від рідні телеґраму, повідомляючу его о смерти жінки. Він перехрестив ся, подумав хвилю, і написав до кума свого Маякина:

— Похороніть єї без мене, а уважай на гроші!....

Потім пішов у церков замовити панахиду, і помолившись за супокій душі покійної Акилини, став думати о тім, що єму необходимо чим скорше женити ся треба.

В той час було єму сорок три лїт. Високий, широкоплечий, він говорив низьким басом як який протодиякон; его великі очи гляділи з під темних бров сьміло і розумно; в его обгорілім лици, зарослім густою, чорною бородою, і в цїлій его сильній поставі, було много чисто російскої, здорової і грубої краси, від его правильних рухів і гордого ходу віяло чувством сили і великої самосьвідомости. Женщинам подобав ся і не уникав їх.

Не минуло пів року від смерти жінки, як він вже оженив ся з доньkою знакомого єму по дїлах уральского козака-молоканина 1). Отець дівчини, мимо того, що Гнат і на Уралї знаний був як „біснуватий" чоловік, видав за него доньку, і в осени Гнат Ґордєєв приїхав до дому з молодою жінкою, козачкою. Она звалась Наталія. Висока, струнка, з великими голубими очима і довгою темною косою, була она гідною парою красного Гната. Він ликував, гордив ся своєю жінкою, і любив єї пристрастною любовю здорового мужчини, але вскорі почав задумчиво і уважно їй придивляти ся.

Усьмішка рідко являлась на овальнім, строго правильнім лици его жени, — завсїгди она думала о чімсь, що для житя чужим було, а в голубих єї очах, завсїгди холодно-спокійних, сьвітило деколи щось темного, нелюдского. В час свобідний від занятий господарских, она сїдала на вікно найбільшої комнати в домі, і неподвижно, мовчки, сиділа тут по дві і три години. Лице єї було звернене на улицю, але погляд єї очий був так рівнодушний на все, що жило і порушалось там, за вікном, і в ту хвилю був заразом так глубокий, що здавалось, начеб она в глубину своєї душі дивила ся. Також хід у неї був дивний. Наталія порушалась по просторих комнатах дому повільно і осторожно, начеб якась неви-

1) молокани — релїґійна секта в Росиї.

— **Проф. др. Іван Горбачевский**, наш земляк, вибраний ректором ческого університету в Празї.

— **З перемискої епархії.** Ординариятскими комісарями до комісий іспитових для учителїв шкіл народних іменовані оо.: Пралат-схолїяр Іван Войтович до учит. семинариї в Перемишли; дек. Тома Шумило до учит. семинариї в Ряшеві; крил. Іван Борсук до учит. семинариї в Кракові і в Тарнові; дек. Лев Козаневич до учит. сем. в Самборі; Віктор Саламон, парох в Вороблику кор. до учит. сем. в Коросні. Іспитователями при тих комісиях назначені оо.: Максим Копко для Перемишля, Іван Негребецкий для Ряшева, Тарнова і Кракова, Мих. Ортиньский для Самбора, а Теодор Мерена для Коросна.

— **Краєвий курс писарів громадских** закінчено в присутности шефа департаменту громадского, дра Верещиньского. Всї 41 фреквентанти признані здібними, а то: 8 з визначним, 18 з дуже добрим, а 13 з достаточним поступом. По роздаю сьвідоцтв і промовах подякувала депутация п. маршалкови, зглядно соймови за уряджене таких курсів.

— **Чесних дяків**, котрі на мою відозву понадсилали при донесенях літ служби заразом просьби о уділене їм запомоги, повідомляю, що з такою просьбою мають удати ся до Виділів своїх дицезияльних дяківских товариств, бо се до мене не належить. Донесеня про літа служби були менї потрібні на те, щоби на підставі їх приготовити вислуженину (емеритуру) для дяків, що скінчили 30 літ служби, так як я се вніс на загальних зборах товариства дяківского в Перемишли.— О. *Д. Танячкевич.*

— **Обікража церкви.** В церкви сьв. Николая у Львові невислїджений доси злодій украв вчера рано з фіґури Матери Божої девять шнурків дрібних коралїв.

— **Обманьство.** На жадане віденьского товариства кредиторів арештовано в Бучачи Файбіша Лейбу Погорілєса, котрий хитрим способом витуманював від віденьских фабрикантів значні запаси товарів на кредит. Бучацкий мантій представляв фабрикантам свої маєткові відносини в як найлїпшім сьвітлї, а одержавши товар, казав его зафантувати найблизшій роднї, щоби в той спосіб надути фабрикантів.

— **Перший курс пожарництва** для інструкторів селяньских сторожий пожарних устроїв наш „Сокіл" при помочи найвизначнїйших сил фахових пожарничих в краю. Кружок учительский складає ся іменно з п. Антона Щербовского, звістного автора численних діл і підручників з обему пожарництва; п. Іляриона Елїясевича, заступника начальника міскої сторожи пожарної у Львові, розпоряджуючого надзвичайним досьвідом в справах практики пожарної, і п. д ра мед. Олекси Грабовского, котрий мимо — до крайної міри абсорбуючої працї в шпитали — обняв виклади, дотичні першого ратунку окалїчених, попечених і занедужалих при пожарі. Добір тих прелеґентів, котрі безкористно вступили в склад кружка учительского, дає повну ґваранцию, що розпочатий „Соколом" курс буде попроваджений так під зглядом теоретичним як і практичним знаменито. Курс відкрив передвчера о годинї 3 по полудни голова „Сокола" п. А. Будзиновский в присутности предсїдателя секциї пожарничої проф. Алїськевича і 42 участників, почім наступили виклади п. Щербовского, а відтак дра Грабовского. Межи слухачами, котрих більшість становлять ученики шкіл середних, замітили ми також кількох урядників державних як і урядників „Днїстра", в чім лежить доказ, що наша інтелїґенция починає щиро занимати ся справами реальними народу. — Вправи практичні під проводом п. Елїясевича розпочали ся вчера. Курс тревати буде до 4 липня с. р. (пятниці) включно, в котрім то дни наступить попис курсистів і обзорини міскої пожарні при пл. Стрілецкій, як також маґазину „Бюра гандльового" при ул. Косцюшка ч. 4. На закінчене одержать ті фреквентанти, котрі викажуть ся достаточною користию з курсу, відповідні сьвідоцтва уздібненя. Вкінци годить ся замітити, що сикавку потрібну до демонстраций при викладах, достарчило цілком безкористно висше згадане „Бюро Гандльове".

— **Не аби яка реплїка.** З Відня доносять, що до тамошного краєвого суду цивільного подано жалобу так велитезних розмірів, що треба єї було запакувати в скриню і на візку привезти до суду. Єсть то реплїка підприємців трансверзальної зелїзницї в Галичинї в справі против правительства о заплату 20.000 корон, до котрої то суми підприємці роблять собі претенсию.

— **Скупарство причиною смерти.** Властитель кількох реальностий в Ярославі Гершко Лїповіц не хотів заплатити підприємцеви чищеня каналів 14 корон за вичищене і наказав свому сторожеви Кольцанови під утратою служби зробити ту роботу. Бідний сторожиско вліз до каналу і згинув там в одній хвили від ґазів. Єго товариша, Йосифа Белзу, виратував гузар Стратіль, котрий скочив до каналу і видобув звідтам Белзу вже непритомного, а коли другий раз вліз, сам зімлїв і аж сторожа пожарна видобула его ще живого. Витягнено й Кольцана, але мимо помочи аж семи лїкарів не можна вже було его привести до житя. Лишив четверо дрібних сиріток, а суд карний рішив потягнути до одвічальности виповника сего нещастя.

— **Самоїздом з Києва до Парижа.** Вчера приїхав самоїздом з Києва до Львова російский князь Ґаліцин і станув в готели Французскім. На городецкій рогачці пукло в самоїздї сполучене мотора з трибами і дятого князь мусить довший час задержатись у Львові.

— **Чи „самоїзд", чи „самохід?"** Тепер настала, так сказати би, мода на самоїзди. Нема ґазети, в котрій би в теперішну пору не було бодай якоїсь маленької згадки, про сей новий прилад до їзди і перевоженя. Сими днями закінчила ся як раз їзда самоїздами о заклад з Парижа до Відня, а у Відни відбували ся оногди навіть перегони на самоїздах. Небогато вже треба, а люди перестануть вже їздити кіньми і хиба будуть їх уживати ще лиш для войска. Самоїзд заступить здаєсь всілякі повози, дорожки, брички, вози і т. п. приладя до воженя і перевоженя; тому чей не від річи буде поставлене повисше питане: Чи самоїзд, чи самохід? — Нїмцї, Французи і инші народи назвали той прилад чужим словом „автомобіль" словом зложеним з двох: одного грецкого, а другого латиньского закінченого на лад французкий, а оба ті слова разом значать дословно

дима сила стісняла свободу єї рухів. Дім був уряджений з тяжкою і грубо чваниливою розкошию, всьо в нїм сьвітилось і кричало о богатстві господаря, але козачка ходила коло дорогих меблїв і накопичених серебряних предметів, як би боком і боязко, начеб боялась, щоб всї ті річи єї не зловили і придусили. Веселе житє більшого торговельного міста бути може не інтересувало ту мовчаливу женщину, і коли она виїзджала з мужем переїхати ся, — очи єї звернені були в хребет візника. Колиж муж предложив їй піти в гості, — она ішла, і там поводила ся так само дивно, як в дома; коли до неї приходили гості, угощувала їх щиро, однак зовсім єї не цікавило, о чім они говорили, і жадного з них не виріжнювала понад другого. Лиш кум Маякин, мудрий і дотепний, часами викликував на лици єї усьмішку, неясну як тінь. Він говорив про ню:

— Дерево, не баба. Але житє, як огонь неугасимий і всї ми в нїм запалимо ся; бухне огнем і ся молоканка, лиш погоди, лиш їй часу. Тодї побачимо, якими цьвітами она зацвите.

— Гей ти, невіро! — жартобливо говорив Гнат до жени. — Чого задумалась? Чи затужила за своїм селом? Жий веселїйше!

Она мовчала, спокійно споглядаючи на него.

— За часто по церквах ти ходиш.... дала би спокій! Буде ще досить часу гріхи спокутувати.... сперва нагріши їх. Знаєш: не согрішиш, не покаєш ся; а не покаєш ся, не спасеш ся.... Ти ось і погріши, поки молода. Поїдем на прогульку?

— Не хочу....

Він присїдав до неї, обнимав єї, холодну і скупо відповідаючу на его пестощі, а глядячи в єї очи говорив:

— Наталїє! Скажи, чого ти така не весела? Чи скучно тобі зі мною?

— Нї — коротко відповіла она.

— Так щож, чи за своїми так жаль?

— Нї, нї.... то так....

— О чім ти думаєш?

— Я не думаю....

— А щож?

— Так лише...

Одного дня видобув від неї трохи довшу відповідь:

— Менї чогось на серци тужно. Також в очах.... і здає ся менї, що все те не є дійстне, правдиве...

Она повела вокруг себе рукою, по стїнах, меблях, по всїм. Гнат не подумав над єї словами і сьміючись сказав:

— Милиш ся! Тут все єсть правдиве, всї річи суть дорогі і тревалі.... Але як захочеш, все спалю, розпродам, роздарую, і нове справлю! Ну, хочеш?

— На що? — спокійно сказала она.

Єго вкінци дивувало, що она, така молода, здорова, живе неначе спить, нїчого не хоче, нїгде кромі церкви не ходить, від всїх людий сторонить. І він потїшав єї:

— Ось пожди, приведеш ти менї сина, то й инше житє настане у тебе. Ти від того й сумна, що за мало жури у тебе, а він дасть тобі журбу. Ти приведеш сина, га?

— Як Бог дасть.... — відповідала она, спускаючи голову.

Потім єї настрій став дразнити єго.

— Ну, молоканко, чому ніс похнюпила? Ходить як по шклї... а смотрить, начеб душу загубила! Ех! Баба з тебе така ядренна, а охоти до нїчого не маєш.... дурна ти!

Раз прийшовши пяний до дому, він зачав присїдати ся з пестощами до неї, а она усувалась перед ним. Тодї він розсердив ся і крикнув:

— Наталїє! не жартуй, уважай!

Она обернулась лицем до него і спокійно спитала:

— Або що буде?

Гнат розьвірив ся від тих слів і єї спокійного погляду.

— Що? — заверещав він, наступаючи на ню.

— Може бити хочеш мене? — не рушаючись з місця і не моргнувши оком, спитала она.

Гнат привик, щоб перед гнївом єго дрожали і єму нїяково та обидно було видїти єї спокій.

— А ось.... — крикнув він, замахнувшись на ню. Повільно, але в час, она ухилилась перед єго ударом, потім схопила руку єго, відтрутила єї від себе і не підносячи голосу сказала:

— Коли діткнеш ся, більше до мене не підходи! Не допущу до себе!

Єї великі очи звузились, а їх острий, пронизуючий блеск отверезив Гната. Він пізнав по єї лици, що она також зьвір сильний і коли схоче, — не допустить єго до себе, хоч забий єї на смерть.

— Ух, ти невіро! — заричав він і пішов.

Але уступивши перед нею раз, він другий раз не зробив би того нїколи: не міг стерпіти, щоби женщина і жінка єго не уступилась перед ним і то понизилоби єго. Він знав, що тоді жінка в нїчім і нїколи не уступилаби єму від тої пори і що межи ним а нею мусїла би розпочати ся завзята борба о старшинство.

— Добре! Побачимо, хто кого — погадав слїдуючого дня з лихою цікавостию споглядаючи за жінкою, а в души єго розгорілось уже нагальне бажане розпочати борбу, щоб скорше налюбувати ся побідою.

Але по чотирох днях Наталїя Томинишна заявила мужеви, що она — в відмінним станї. Гнат здрогнув з радости, сильно обіймив єї і глухо сказав:

— Гарна баба з тебе, Наталїє! Наташа.. коби син! Як сина приведеш, озолочу! Але що там! Прямо кажу, слугою тобі буду! Говорю се як перед Богом. До ніг тобі ляжу, допчи мене, кілько схочеш!

— В тім не наша воля, а Божа... — тихо і переконуючо сказала она.

— Так... Божа! — з горечию промовив

„саморух“. Поляки називають сей прилад „самоходом“, а за їх приміром дехто і з нас взяв ся так само називати сей прилад, іменно же уперто держать ся его деякі часописи. А преці далеко ліпше і розумнійше есть називати автомобіль „самоїздом“, бо се слово віддає в повні і без найменшої неясности поняте самого приладу: „самоїзд“ то такий прилад, що сам їздить; він не „самохід“, бо преці не ходить; хто ходить, той має ноги, а хто їздить той порушає ся на колесах. Длятого повинні ми раз на завсїгди і постійно уживати слова „самоїзд“ замість „автомобіль“ або „самохід“.

— **Уперта розведениця.** В часї, коли ще Едвард Стравс був яко директор двірскої музики на гостинних продукциях в Берлинї, був там з ним і хороший перший скрипак Кароль Ф., котрий своєю особою потягав до себе особливо якусь елеґантно убрану даму, котра завсїгди сїдала близько оркестри, не спускала очий з него, вихвалювала его гру, а наконець і представила его свому мужеви і запросила навіть до себе. З того вийшло таке, що пані Ванда П. таки на правду залюбила ся в скрипнику, сама зробила ему предложене, щоби він оженив ся з нею, а она длятого розведе ся з теперішним своїм мужем. Він на то згодив ся, она взяла розвід, і обоє перенесли ся до Відн响. Але аж коли она стала матїрю і перейшла на протестантизм, обоє побрали ся і леґітимовали дитину. Перед весїлєм п. Ванда домагала ся конче того, щоби новий нареченний прийшов до неї у фраку і кляку та з китицею в руцї і просив еї о руку, бо она хотїла, щоби то люди виділи. — Молода пара поїхала відтак до Шарльотенбурґа, де панї Ванда мала свої реальности. Після нїмецкого закона настає через одружене спільність майна, скоро не було нїякої иншої умови. Але панї Ванда хотїла зробити того рода умову, щоби она була виключною властителькою всїх домів і реальностий. Муж не хотїв на то згодити ся, з того прийшло до сварки, лайки ба и війни і — муж вернув сам один до Віднïя. Жінка подала до віденьского цивільного суду жалобу і зажадала розводу. В тій жалобі розповідає она, що то вже трете еї супружество і що всї три були нещасливі а она була змушена розвести ся. Перший еї муж був полковник Кароль фон Ц.; він був старший о 20 лїт від неї і тому еї тягнуло до молодого поручника П.; она розвела ся і віддала ся відтак за поручника, але також не зазнала щастя в супружестві. За своїм третим мужем переконала ся, що ріжниця стану, образованя і характеру не дасть ся нїчим вирівнати. Она з роду шляхотского хотїла вистарати ся і ему о шляхотство, але то не удало ся і длятого хоче она тепер охоронити бодай дитину від всякого пороку. Она жадає розводу, бо згидила собі чоловіка так, що не може з ним жити. — До сеї жалоби приложений також і грубий записник. Жалобі тій спротивив ся еї чоловік, каже, що его жінка очевидно хоче й четвертий раз віддавати ся, бо еї від якогось часу дуже тягне до якогось молодого лїкаря. Він приніс 100 любовних листів з першого їх знакомства на доказ, що то він той, котрий завів ся, і котрого обманено та домагав ся як раз в інтересї дитини, щоби суд відкинув жалобу. Суд в такій справі не міг зараз видати вироку і постановив ще розглянутись в ній ліпше.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує, що на шляху Єлесня-Живець приверпено вже рух товаровий.

На шляхах Краків-Коцмирів і Чижини-Могила привернено вже рух загальний.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 2 липня. В парляментарних кругах привязують велику вагу до оногдашної ради коронної. В дипльоматичних кругах пересьвідчені, що між дром Кербером і Селем прийшло коли не до повного порозуміня, то бодай до значного зближеня. Як кажуть, Є.В. Цїсар сам настає на то, щоби в як найкоротшім часї прийшло до угоди між австрийским а угорским правительством.

Льондон 2 липня. Вчерашні бюлетини доносять, що здоровле короля значно поправило ся і що всяка небезпечність вже минула.

Софія 2 липня. Болгарска телеґрафічна аґенция доносить, що вісти мадярских ґазет, немов би Болгария заключила з Росиєю військову конвенцию, неправдиві.

Рим 2 липня. Аґенция Стефанї'ого доносить, що король Емануель III поїде в липни до Петербурга, а в серпни до Берлина.

Гнат і сумно опустив голову. Від тої хвилї почав ходити за жінкою, як за малою дитиною.

— По що сїла ти на вікно? Уважай, щоб не завіяло у бік, захоруєш ще... — говорив він суворо і любязно. — Чого ти скачеш по сходах? Можеш легко стрясти ся... А ти їдж більше, їдж за двох, щоби й для него було...

А відмінний стан зробив Наталію ще більше в собі замкненою і мовчаливою; она як би ще глубше затопила ся в собі, опанована битєм нового житя під серцем своїм. Але усьмішка еї уст стала яснійша, а в очах хвилями горіло щось нового, слабого, несьмілого, як перший проблеск ранної зорі.

Коли вкінци надійшов час породу — а було то рано осїнного дня — на перший крик болю, який видала жінка з себе, Гнат поблїд, хотів щось сказати їй, але тілько махнув рукою і вийшов із спальнї — де жінка лежала у судорогох — на діл, у маленьку комнату, в котрім молилась давнїйше его покійна мати. Він велїв принести собі горівки, сів за стіл і став мовчки пити, підслухуючи метушню в домі і стони зліжницї, що доносили ся з гори. В кутї комнати, блимаючим огнем лямпи слабо осьвітлені, невиразно рисувались лиця ікон, темні і без виразу. Там на горі, над его головою, тупотали і сували ногами, щось тяжкого переносили по підлозї, звенїла посуда, по сходах до гори і на діл поспішно бігали.... Все діялось скоро і поспішно, але час ішов поволи. До уший Гната доносились придавлені голоси:

— Видко не скоро то так буде.... у церков би післати, щоб царскі врата отворили...

В комнату, сусїдну з тою, де сидів Гнат, війшла своячка Вассушка і голосним шепотом стала молити ся:

— Господи Боже наш..... благоволивий снити со небес і родити ся от сьвятия Богородици.... відай немощное человіческаго естества... прости рабі Твоей...

І нараз, заглушуючи усї голоси, роздав ся нелюдский крик, потрясаючий душу, або протяглий стон розлягав ся тихо по комнатах дому і завмираз в кутах, повних уже вечірного сумерку... Гнат кидав сумні погляди на ікони, тяжко зітхав і думав:

— Невжеж знов дочка буде?

Деколи він вставав, без цїли стояв посеред комнати і мовчки хрестив ся, бючи низькі поклони перед іконами, потім знов сїдав за стіл, пив горівку, котрою не опивав ся в тих годинах, дрімав — і так провів весь вечер і всю ніч і рано до полудня....

І ось вкінци згори скоро збігла повитуха, тонким та радістним голосом відзиваючись до него:

— Витаю тебе з сином, Гнате Матвієвичу!

— Не брешеш ти? — глухо спитав він.

— Щож знов, батюшка!...

Відотхнувши цїлою силою своєї широкої груди, Гнат упав на колїна і дрожачим голосом забурмотів, кріпко притискаючи руки до грудий:

— Слава Тобі Господи! Не хотів Ти, аби мій рід загинув! Не останутъ ся без оправданія гріхи мої перед Тобою... Спаси Біг, Господи... ох! — Та сейчас же піднявшись на ноги, він став голосно розказувати:

— Чув! Нехай там хто поїде за попом! Кажи, що Гнат Матвієвич просить, аби молитву за родительку змовив!...

Явилась служниця і трівожно сказала до него:

— Гнате Матвієвичу! Наталїя Томинишна кличе вас... зле їй...

— Чому зле? Перейде! — ричав він, весело сьвітячи очима. — Скажи, що сейчас іду! Скажи, що молодець она! Скажи, що сейчас подарунок дістане і прийду! Пожди! Приготовіть закуску для попа... та за кумом Маякиним пішліть!

(Дальше буде).

Надіслане.

— **Начерки Олекси Кузьми** I. Том. Під таким заголовком появила ся збірка оповідань котра містить в собі: „Трудна кариера“, „На перебій“, „На посадї“ і „Дивак“. — Дістати можна в Ставропигійскій книгарни. — Цїна 2 К.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).